

Indult - BETSBÖL Szom. 13. Jan. 1787.

Nints gyönyörűsebb dolog az emberi társaságban, mint a' tsendes békeiség, a' Hazafiaknak a magok forsokkal való megelekedések. Ezeknek szülő Anyja az emberi szeretettel tellyes szivből származott jó rendtartás, a' bölts Uralkodónak józan Torvényei. — Megirta vala tavaly a' Magyar Hirmondó homájoson, 'smost megint a' Közönféges Levelekből olvassuk, hogy a' F. Ts. és Királyi Birodalomban lévő minden Oskolák', Papok' számára egy közönféges irás fog minden órán Világ-eleibe botsáttatni, melyszerént kinek kinek a' Papok és Prédikátorok között bizonyos Tsászfári és Királyi fizetése lévén; eltávoztatik az, hogy a' szegényebb Ekleziákban lévő Papoknak olykor az ekeszarvához is kozzájá kellettén nyúlni, hivataljokat nem tsak

az, hogy annak rendíszereént véghez nem vihették annak végben vitelére nemis mindnyájan voltak alkalmasok; mivel a' szegény Gyülekezetek is azt a' Papot vitték magoknak, a' ki ment, nem pe azt, a' ki a' Kegyelembéli tehetségekkel talpig fvala ruházatva. — Minden Közönfészes Papi iskolái Calsák öszvefognak tétetni, és abból fiznek Pálnak szintén ugy, mint Péternek.

Az Ezópus ketskét szopott Báránnya azt felel vala, hogy nem az az ő Annya, ki ötet a' maga természeteki kívántágából méhébe fogdavan, minekután egy néhány hónapokig ott hordozta volna, kénelenségbol szulte; hanem az, a' ki ötet a' maga emlőjén táplálja; mert ama természeteki kéntelenfég, pedig onként adott jóakarát. — Láfluk - egy onként nem természeteki kéntelenfégbol atyálagot vállalt éde Atyának fok ezer Gyermekéiközzül való szorgolmatosságot. — Minnekuránna a' Mőnárkha minden Záfóli alatt lévő Hadifergeinek a' maga költségén egy egy Gyermek nevelő Oskolárállított volna-fel, melyekben a' Katonáknak Gyermekéik minden gond és szüléjek költsége nélkül minden tudományokra tanítatának és neveltetnének; — minekutánna Bétsben egy különő Házat állittatottvólna-fel, melyben a' rendes házáflág gyepűjén kívül lévő erőtlének a' magok természeteki terheket minden gyalázat és nagy költség nélkül letévén, az ártatlanoknak maga nevelő Dajkákat rendelt; — minekutánna az igaz szegények erántvaló rendelést fok helyyeken felállította volna; már most a' néminémüképpen boldogabb fors alatt születettekről is kegyelmes Atyai módra gondolkodni méltoztatott: két Oskolákat állittatván-fel nem régiben Bétsben, melyek közzül az edgyikben Fiu, a' máfikban Leány gyermekeket nevelő és tanító Dajkák

taníttatnak, a' nagyobb rangú emberek' magzattyaiknak számokra.

Hogy edgy harmadfél száz ezer külömbb külömbb féle nyelvből és Nemzetből álló ilyen népes városban, mint Béts, a' közönséges tsendesség-és bátorság kemény lábokon álljon, azt befzellik, hogy ő Felfége minden Utszáokban egy egy éjjeli vigyázó házar állíttatnafel, és az itten szolgálásban lévő mind Lovas, mind gyalog fegyveres népnek száma megfog fokasíttatni. — Az ugy nevezett *Ulánerek*, Lengyel Húszárok, nem fokára másokkal váltatnakfel. — Neápolybói minden órán várjuk a' Kúrint, kirol a' tartatik, hogy az ő Felfége Kerfonésusi uttyát megfogná határozni, és a' ki a' F. Muszka Tsászárné uttyárólis bizonyest tudna mondani; mivel még ez óráig is Muszka Országból kiem. indúlt. — Néneliyek ugy vétekednek, hogy még a' Kerfonésusi uttya előtt ő Felfége Budára fogna lemenni.

A' múlt vasárnap Gróf *Nyitzi Krlstóf* Ur ő Excellentiájá, mint Magyar Országának Ország-Birája, és Gróf *Jankovits* Ur ő Excellentiája, mint Tárnok mester, és a' Hét-férfiakból álló Torvényes Táblának Préseffe, a' Monárkhához való hűfégeket hitekkal petsételek-meg.

A' F. Monárkha ezen hónapnak 4-dikén költ kegyelmes rendelése szerent, minden Udvari pompákat, kéz tsókoláfokat és térdhajtásokat, nem tsak a' fobb Méltóságokra nézve, hanem az ő Instántziáit nyújtó legalább való Jobbágyaira nézve is egézfzen és végképpen eltörölni méltóztatott, így szólván a' térdhajtásról: ez nem embert illet embertől, hanem tsak az edgy Istennek adandó tisztelet. — No Dámák! 'S Patkontza Kifaszszonykák! kik a' szegény Legényt a' kéz nemtsókolásért parasztnak mondjátok, — mit feleltek?

Ezen hónapnak 8-dikán költö és közönséget tétetett rendelése szerént a' Monárkbának, a' Gyapjúnak külfő Országokból való béhozása, és kivite minden vám és harmintzad nélkül megengedtetik, é hogy a' mézet ingyen evő Herékis leg alább a' léptsinálására alkalmatosítágot nyerhesse, a' Kerületbéli Tisztviselőknek kegyelmesen parantfoltatik, hogy az olly helyeken, liöl a' fejrécépek kendert é lent fonní nem szokták, gyapjú fonásra alkalmaztatának.

Egy különös szomorú történet fordulameg nem régiben itten. — A' belfő részeket vizsgáló test-bontzó Doctör Ur, midőn a' maga gyarkorlásban lévő Tanítványainak jelenlétekbén a' minap egy afzszonyi testet felbontott volna, Tanítványai kozzul 32ten nem tsak azonnal meg-betegedének; hanem azok kozzul már haton megis hóltanak, és a' többis még tökéletesen azóta helyre nem alhatott. Ennek az okát szüntelen keresik, de kinem találhattyák.

Hogy némely Lélek látható, és fogható legyen, megtetszik a' máí Praktika filósofiából. Austriában nem meszfe Bétshez meghal a' Napokban egy vakbuzgóságban neveltetett Banyának a' Férje; egy nibány napmúlva bémégyen hozzája 3. Lélek olly izenettel, hogy ök a' Purgátoriumból az ő Urától 40. Luidorért jottenek, mely nélkül viszfza se fogának menni; vagy ötetis elviszik magokkal. Eskudni kezd az afzszony, hogy 20. Luidornál több kezenil nem volna, de ha várakozhatnának, holnap estvére a' többitis kifzerzené; ráállnak a' Lelkek, a' 20. Luidort kézhez veszik olly feltétel alatt, hogy a' következendő estvére megjelenvén, a' többitis hézhez szólgáltani elnemulassa. Az afzszony másnap ide'stova járván pénzt költsönözni, kitanulják a' Historiát, rá-

Iefnek a' szomszédok, és a' Lelkek között elfogván, a' harmadikat szalattában a' szomszéd mézfáros-Kutyáival mardostatták öszve. A' ketteje máigis fogva, és visszfa sem eresztik mind addig a' Purgátoriumba, míg itt a' testben meg nem lakolnak; a' harmadikot már Purgátoriumbanis keresték, de ott sem akadhatnak nyomába.

Már irtuk vala, hogy Bukovina a' maga igazgattatásának régi formáját elváltoztatván, 3 Politicum és egy Criminale Torvényszéketskék állitotnak-fel benne, a' hozzá az itten Bétsben tanittatott hivatalbéli személyek, mincutánna a' próbát a' múlt DéceMBERben kiállották volna; F. Királyi petsétes Levél mellette útnak inditattak hogy Jan. 28-kán ki ki a' maga kirendelt helyére érkezzék. — Ezek többnyire mind Magyar és Erdély országi fiak azért, hogya' Német nyelven kívül o'áhúlis tudtanak, mely ottan szükfégesképpen megkivántatik. Három vallásbéliek u. m. R. Katholikusok, Helvétziai, és Görög vallóft tartók; de minyájon a' magok hivataljokra jól elkészult Ifjak.

Prussiából iratik, hogy itten egy Haditiszt A. a' múlt esztendőben egy bizonyos embertől néhány ezer forintot vévén-fel koltson, nem régiben meghal B. a' Créditor; és ennek özvegye egy néhány hetek mulva tűz által elpusztittatik. Kéri azért A-tól az adóflágot a' nyomorúlt Özvegy; de ez azt vélvén, hogy az iráfokkal együtt az adóflágis megégett, tagadni kezdi adóflágát. Elmegy a' szegény Özvegy egy fő Ministerhez, kinek ügyét megpanaszólvan, hivatattatik A. a' Minister eleibe, 'sottis tagadván adóflágát, hitre megy a' dolog, és megis eskuszik A. hogy ő az Özvegynek egy krajtzárjával sem adós, 'svége szakad a' Pernek. Ezen Özvegynek Szolgája az égésközben kikapott vólt egy Ládátskát a' tűzből,

melyről azt tapasztalta vala még az Ura' idejében hogy nagyon féltik és örökké zárva tartják, gondolván, hogy pénz van benne; de midőn felnyitván látná hogy mind írott pappiros, egy szegeletbe bévetvén a' mint az Özvegy az égésből kirágadott jószágokait özve-szedegeté, rátalál erreis, és a' tagadott adósságról való bizonyság Levélis kezébe akad; meggyen vele egyenesen az elobbeni Ministerhez, és megbeszélvén a' dólgot, hivatatik a' hamis hírű adós, megmutatják néki a' Levelet, és azt feleli erreis, hogy csak az ő irása' és petséte' majmozósa légyen; de más irásából és petsétlétéből igaznak találtatván a' Levél; a' mostan Uralkodó F. Pruszszus Király ezt az ítéletet tevén a' hamis-esküvő nagy Haditisztadósra, hogy az Özvegynék 6 annyit fizessen és hálrig utzát sepervén, minden esztendőben ezen gonosz tselekedete mogyorósa olojjal orvosoltassék.

Külömb különbféle Tudósítások.

Spanyol Ország az Algiriakkal való háborút egy tsendes békeflegi frigygyel váltotta-fel, sőt nem tsak, hanem még egy másnak vizszánozandó kereskedési segittséget is ígérnek. — A' Törökök a' F. II - dik József nagy türedelmű szárnyai alá szüntelen jönkedáltal a' határszéleken, és magoknak lakó helyet nyervén, letelepednek, és minden Keresztényekkel tsendes békeflegetben élnek. — A' Frantzia az Anglissal és Hollándissal, a' Hollándus a' F. Császárral, a' F. Császár a' Muszkával a' Pruszszussal kereskedésbéli szövetséget kötötenek. Kezdmár Hollándia (későre) a' jobbik oldalára fordulni, és a' maga állandó nyugodalmanak oszlopát a' Pruszszus Udvarnális munkálodni. — Pesten a' F. Monárkha Barmokat gyógyító, és Barom gyógyítottokat

tanító Oskolát állított fel, mely tehettségnek fő Doktorává *Tólnay Sándor* Ur tétetett. — Erdélyről egy szép hírt beszélgetnek fogsosra; mihelyt nagyon kitálálja valaki mondani, mingyárt miis kitrombitáljuk; addig szükfészesnek tartjuk vele halgarni. — A' múlt esztenednek utolsó vasórnapiján egy a' S. Pataki Kollégyomban elobb, annakutánna a' külső Akadémiákban tanult született Magyar si Predikator *Török István* Ur, minden jelenlévő Halgatóinak ítélete fzerént igen jelesen prédikállott Bétsben Frantzianyelven, a' Helvétziai vallást tartó gyülekezet' Templomában. — Frantzia Országban a' 'Sidó Közönlég 100 Milliomat ígért nem régiben a' maga vallásának szabadon léjendő gyakorolhatásáért; de még mind eddig nints megengedve, noha Frantzia Ország, hól olly fok a (000) tizfra az adósság' rubrikájában, a' jelentő szám után, 100 Millioméért nagyobb dolgotis hogy meg ne engedjen, fenki sem kételkedik. — A' Leopold-Városban lakott egy nevezett Karmélitak Huft nem evő Pápok, kik idössiebbekk, pensiót nyernek; a' kik fel vagnak szentelve, salura Plébániákra osztatnak, egy nihány ezekközzül, a' Könyörületes Papok' Klastromába tétetnek által. A' Kegyelmes Barátok pedig minden betegjeikkel edgyütt a' *Landstrafrza* kivitetnek, és így az elsőnek Klastromából házakat épittetnek. A' múlt hétfan hivat egy * * szerzetebéli Pap, ki Plébániára tétetett, egy szabót, hogy neki nadrágot, és más világi Papi kontóst szabna, elmegy a' szabó, de mint hogy a' szerzetesnek, ha nem ha levetette Szerzetesi Ruháját, kontóst nem szabhatott, ba levetette pedig tsak az ártatlanságnak kontósiében maradott, kéntelenítették a' szabó levetkezni, és a' maga kontóset a' Szerzetesnek általadván, 's szerzetesi ruhában öltözvén, kontóst szabni

az új nadrágos Atyának. — A' Barátok, Kaputzina fok, a' kik arra-valók, nemkülomben mind Plébániákr. ösztárnak; mihelyt az ido a' télből felenged. A' Barátok a' múlt hónapban (a' német Levelek szerént) kulomb kulomb jó borok között egy innepet szentelvén és tartván, az ifjabb Barátok utóljára olly buzgókká találtak lenni, hogy még a' Qvardiánnakis öket intő szavait lenevetség, a' szerzet réguláit' lépdesikvala által. Ez elébb menvén, e' mondaték reájok: hogy a' Lärmát inditók kozzul 5. kuldellék a' Semináriumba Házi-fizolának.

Tekintetes *Manigai Pál* Ur, kiről az ötet esmérők így szollanak; egy nagy Tudományú minden kevélységnélkül való érdemes Hazafi — a' F. Mőnárkha által Sááros Vármegye' Viceispánnnyának tétett.

Szabo Gergely Ur, a' F. Magyar Kantzellárián eddig volt V. Protokóllista; és *Schenstain Ferentz*, a' F. Budai Helytartó Tanács-fzéken eddig volt Titoknak, a' F. Magyar Kantzelláriánál Udvari Titoknakoknak. tétettettek, — *Scabó Gergely* Ur helylet V. Protokolista lett: *Bessenyei Beothy József* Ur.

Sz. S.
